Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0302

Uboji po volitvah in slabšanje razmer na področju človekovih pravic v Tanzaniji, vključno s primerom zaprtega opozicijskega voditelja Tunduja Lissuja

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2025 o ubojih po volitvah in slabšanje razmer na področju človekovih pravic v Tanzaniji, vključno s primerom zaprtega opozicijskega voditelja Tunduja Lissuja (2025/2990(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju členov 150(5) in 136(4) Poslovnika Parlamenta,

A. ker so afriške regionalne misije za opazovanje volitev, vključno z misijami Afriške unije in Južnoafriške razvojne skupnosti (SADC), ostro kritizirale volitve v Tanzaniji 29. oktobra 2025; ker EU ni bila zaprošena za napotitev misije za opazovanje volitev;

B. ker so volitvam sledili obsežni protesti in nasilno zatiranje s strani varnostnih sil z nezakonito in prekomerno uporabo sile, kar je povzročilo smrtne žrtve, poškodbe in množične aretacije;

C. ker so tanzanijske oblasti uvedle policijsko uro in po vsej državi blokirale internet ter medijsko in komunikacijsko infrastrukture, da bi preprečile dostop do informacij;

D. ker opozicijska voditelja Tundu Lissu in Luhaga Mpina na volitvah nista smela kandidirati;

E. ker je bil Tundu Lissu 9. aprila 2025 aretiran in obtožen izdaje, ki se po tanzanijski zakonodaji kaznuje s smrtjo; ker je še vedno v priporu v razmerah, ki ogrožajo njegovo življenje;

F. ker so bili med dlje časa trajajočo čistko samovoljno aretirani, ugrabljeni ali so izginili še drugi opozicijski voditelji in kritiki, med njimi Humphrey Polepole, ki so ga po poročanju organizacij za človekove pravice ugrabili;

G. ker so vse slabše razmere na področju človekovih pravic v Tanzaniji

in zmanjševanje državljanskega prostora v nasprotju s temeljnimi vrednotami EU in načeli, na katerih temelji njeno zunanje delovanje;

H. ker so krščanski in muslimanski verski voditelji v Tanzaniji obsodili vladno uporabo nasilja;

1. obsoja nasilje in prekomerno uporabo sile tanzanijskih varnostnih sil po volitvah oktobra 2025, zaradi česar je bilo ubitih in ranjenih na tisoče ljudi, poročajo pa tudi o množičnih grobiščih; obsoja, da vlada zanika ta dejanja;

2. poziva tanzanijsko vlado, naj nemudoma preneha zatirati in samovoljno aretirati pripadnike opozicije, protestnike, novinarje in zagovornike človekovih pravic, naj izpusti vse samovoljno pridržane osebe ter odpravi vse omejitve interneta in medijev;

3. obsoja samovoljno in politično motivirano pridržanje opozicijskega voditelja Tunduja Lissuja; poziva k njegovi takojšnji in brezpogojni izpustitvi; izraža globoko zaskrbljenost zaradi grozljivih razmer, v katerih je pridržan; zahteva, da se mu takoj in celoti omogoči stik z družino ter dostop do odvetnikov in zdravstvene oskrbe;

4. poziva k hitri, temeljiti, neodvisni in nepristranski preiskavi vseh domnevnih ubojev, prisilnih izginotij, mučenja in drugih kršitev; poziva, naj se preiskava izvede prek zunanjega in verodostojnega mehanizma, vključno z mednarodno preiskovalno komisijo pod afriškim vodstvom, da se zagotovi odgovornost;

5. poudarja, da je Parlament pozval Komisijo, naj ustavi neposredno podporo tanzanijskim oblastem; poziva, naj se pomoč EU prednostno nameni organizacijam civilne družbe, zagovornikom človekovih pravic in novinarjem; poziva Svet, naj razmisli o sankcijah proti odgovornim za kršitve;

6. poziva Tanzanijo, naj odpravi smrtno kazen in vse smrtne obsodbe nemudoma pretvori v milejše oblike;

7. meni, da nedavne volitve niso bile niti svobodne niti poštene;

8. poziva Tanzanijo, naj vzpostavi vključujoč politični dialog z opozicijo, civilno družbo in predstavniki žrtev, da bi rešili krizo in omogočili izvedbo novih, verodostojnih in transparentnih volitev;

9. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje vladi in parlamentu Tanzanije, Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Afriški uniji, Organizaciji afriških, karibskih in pacifiških držav, Južnoafriški razvojni skupnosti in OZN.